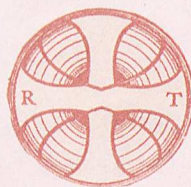

ROSA TAIKON

SILVERSMED

FLOR 1340 - S - 840 90 YTTERHOGDAL - SWEDEN - TEL 0680 - 620 13

Flor den 8/5 2006

När jag betraktar Kakó Sawkas silverbälte, som han donerat till Nordiska museet, saknar jag den karaktäristiska ornamentiken, som alltid funnits på de romska guld- och silverbältena. Den teknik, som romerna på 1000-talet förde med sig från ursprungslandet Indien och som fanns som ett rikt ornament i alla deras smycken.

Tekniken jag talar om kallas "filigran" av latinets "Filum" - tråd, "Granum" - korn, liten kula. Tekniken har funnits i många kulturers smyckekonst, i bl a Egypten, Fenicien, Etruskien, Grekland, hos romarna. Den existerar fortfarande i en del av allmogens smyckekonst.

Min egen far, Johan Taikon, gick som 12-åring i lära hos zigenska guldsmeder i Samarkand. Han var den sista silversmeden bland de svenska romerna och i hans arbeten fanns alltid filigrantekniken tydligt utförd. Den tvinnade fyrkantstråden med små silverkulor.

Det är den gamla tusenåriga tekniken jag själv, som silversmed, arbetar med, men som jag omsätter till ett moderns formspråk. Tekniken är oerhört krävande och fordrar stor koncentration och framförallt - mycket tålmod.

Min far tillverkade smycken bara till de zigenska kvinnorna och deras män. Många av romerna kunde också lämna in en skiss av ett bälte till en icke zigensk guldsmed i någon stad. Vem som utfört arbetet och i vilken stad, framgår av tillverkarens egen ansvarhetsstämpel i bältet.

Kakó Sawka var själv inte silversmed. Han var kopparslagare, förtennare, musiker, dansare och tivoliägare.

Den teknik som utmärker mönstret i Kakó Sawkas bälte är inte filigran, möjligen är mönstret etsat eller stansat. Kanske ville min farbror ha det mönstret - eller också behärskade inte guldsmeden, som utförde arbetet, den gamla tusenåriga filigrantekniken?

Som framgår är bältet utfört i sektioner, d v s enheter av bältet, som har en platta pålodd på baksidan, som lämnar en öppning i sidorna, där man trär in en läderrem. På så sätt kunde man ta av en sektion, om bältet med tiden blev för stort - eller tillverka ytterligare en sektion, om ägaren hade gått upp i vikt. Det är ett tillvägagångssätt man alltid använt sig av.